

ФЕНОМЕН МЕДІА-НЕНАВИСТІ

Вильховська А. В.

студентка

Національний університет «Львівська політехніка»

Ми живемо в насиченому медіа-середовищі, оскільки споживання медіа у людини вже на порядок вище. Механізми невидимого контролю над споживанням ЗМІ також вдосконалюються щодня. Ми давно не дивимось на світ, ми бачимо світ, як нам це показують ЗМІ. Людина стає все більш залежною від засобів масової інформації та все більш контрольована ними.

На сьогоднішній день ми маємо можливість спостерігати і бути учасником бурхливого розвитку громадянської журналістики в Україні і за кордоном. У ролі журналіста, незалежно від професійної освіти, може бути будь-яка людина, яка хоче вільно і публічно дотримуватися своїх думок, збирати і обробляти інформацію і бути її активним джерелом.

Блоги, соціальні мережі - віртуальні платформи, які дозволяють створювати і швидко поширювати інформаційні повідомлення на приватних пристроях: нетбуках, диктофонах, смартфонах, планшетах і т.д. Це призводить до складного витка нових медіа. Транскордонна природа Інтернету, його нескінченність визначають управління контентом його користувачами.

Ігнорування журналістських текстів носить тематичний характер: вони часто коментують політичні та резонансні проблемні питання. Активне коментування здебільшого негативне, воно служить своєрідним протестом, публічним обуренням. Дуже рідко можуть бути позитивні коментарі.

Ворожнеча в медіа існує до тих пір, поки суспільство реагувати і відповідати на цей запит. Завдання ЗМІ - дотримуватися певного рівня толерантності та не поступатися не завжди цивілізованим бажанням суспільства.

Для підтримки стабільного балансу в суспільстві необхідно систематично контролювати та аналізувати мову політиків, ЗМІ та громадських каналів для виявлення агресивності. Ця "мова ворожнечі" вважається вкрай небезпечною і небажаною.

Що стосується «мови ненависті», варто зазначити про чутливі до конфлікту чи вразливі групи, які тепер з'являються, окрім повністю «знайомих» категорій (етнічні, релігійні групи, діти) або про ряд спільнот, таких як ЛГБТ, як емігранти, воїни АТО, представники окупованих територій, представники "іншої партії" тощо. Тлумачення «мови ненависті» дуже просте: усі слова, які розпалюють ненависть і посилюють конфлікт, дегуманізують,

провокують негативні емоційні реакції та закликають будь-яку форму насильства - це «мова ненависті».

Термін «мова ворожнечі» є лінгвістичним. І ті, хто займаються такою проблематикою у пошуках якихось риторичних елементів художньої мови або мовної агресії, здатні перетворити будь-який вислів у «hate speech». Говорячи про переклад «мови ворожнечі» на думку спадають всі коментарі, які лишають сучасні та молоді фахівці в області комунікацій та медіа. Дуже часто можна почути про те, що «мова ворожнечі» - це такі висловлювання, які базуються на неприйнятті будь-якої релігії або ж національності і є причиною, щонайменше, неприязні один до одного.

Висловлювання «мовою ненависті» ніколи не відображають об'єктивну ситуацію, а їх активне використання по всій країні або в етнічній групі вказує на інформаційну агресію. Головна особливість таких висловлювань полягає в тому, що вони викликають вкрай негативні почуття по відношенню до певної групи людей або окремих учасників групи.

Феномен «мови ненависті» є частиною складного питання, в якому сьогодні обговорюються норми та обмеження використання різних інструментів як інформаційної зброї, етичні вимоги до висвітлення питань, пов'язаних з війною та кордонами, військові таємниці з точки зору суспільних інтересів, демонструючи наслідки війни тощо. Підкреслюється необхідність ретельного вивчення феномену медіа ворожнечі як ефективного засобу дегуманізації матеріалів, що стосуються питань збройного конфлікту.

Розпалювання ненависті підігрівається негативними стереотипами, які вважають деякі групи або окремих осіб неповноцінними, іншими і, отже, менш гідними поваги (найбільш уразливими групами в Інтернеті є члени спільноти ЛГБТ, мусульмани і жінки). «Мова ненависті» відштовхує, знижує і підриває самооцінку. Негативні стереотипи заражають суспільство зсередини, групи відриваються від суспільства і стають ізольованими.

Візуалізація матеріалів, що висвітлюють збройний конфлікт є складним питанням, що зачіпає проблеми етики, права, безпеки, і, водночас, арсенал якого постійно розширюється і трансформується. Для ілюстрування теми конфлікту українські мережеві медіа і проросійські інформаційні ресурси використовують фотографії, інфографіку, цифрові плакати, картограми, малюнки, карикатури, фотоколажі, демотиватори тощо. Водночас перераховані зображальні інструменти можуть застосовуватися як винятково з метою ілюстрування, виконувати інформаційну або розважальну функцію, так і слугувати засобом аргументації, впливу на свідомість та емоції споживачів.